

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Kilenc programmpont

Az egységes kormányzópártban tömörült pártok kilenc pontban foglalták össze azt a programot, amelynek alapján az ország kormányzására vállalkoztak. Kilenc pontot jelöltek ki arra, hogy azt tekintsék a kormány feladatának, azt tekintsék a legsürgősebb és mindenek előtt megvalósítandó országos politikai alapnak, melyen kormányzati létjogosultságuk áll, vagy bukik majdan.

Ez a kilenc pont a hosszas politikai párgásba beleunt és reményeiben, várakozásában csalódott nemzet ugyszólván egyetlen még el nem osztott reménysugara. Ez a kilenc pont az, ami — úgy gondoljuk — l'iquidálni fogja az eredménytelen egy esztendő, ami új életet, új lüktetést, új színt ad a megújulásra szoruló állami berendezkedés nemes felbuzdulással, magyaros hevességgel megkezdett, de csakhamar megállani kényszerült nagy munkájának.

Erőteljes kormányzatra, öntudatos, erejében bizó, szilárdan a nemzetre támaszkodó, hivatását, feladatát szem elől nem tévesztő és szigorúan következetes kormányra van szüksége mindenekelőtt a tengernyi sokat szenvedett hazának.

Olyan kormányra, mely az ország talpraállításának nagy munkájához az operatőr biztos kezével fog hozzá és mindenekelőtt a kelevényt, a gyilkos daganatot akarja a teteg testről eltávolítani. Nem alkudozik, nem habozik, hanem radikális, gyökeres intézményekkel teszi elsősorban keresztyén magyarrá az országot.

Olyan kormányzatra, mely igazságos, minden társadalmi rétegre a szintiszta valószínűleg megfelelően kiterjesztett adózási rendszerrel akarja helyrehozni az állam pénzügyeit.

Nem kér ajándékot, nem kér nagylelkűséget senkitől sem, — de nem huny szemet a háborun milliókat szerzett nagytőkék álszenteskedése előtt sem. A földreformot az ország érdekeinek, a többtermelés biztosításának és a szociális szempontoknak megfelelően, nem érdekcsoportok szájaize szerint, hanem egyedül a dolgozó nép szükségleteinek arányában oldja meg.

Olyan kormányzatra van szüksége az országnak, mely nemcsak érzi, nemcsak helyesen értékeli, hanem kellő mérvben és mértékben honorálja is az állami alkalmazottak óriási jelentőségű munkáját és annak arányában gondoskodik anyagi függetlenségükről és megélhetésük feltételeiről. Nem papíronon, nem ígéretések alakjában, hanem valóságban és haldéktalanul.

Olyan kormányt várunk, mely időszert és üdvös szociális reformok útján a multban elhanyagolt, zsidó bérencék önző céljainak kiszolgáltatóit, félrevezetett becsületes magyar munkásságot hevönja a nemzeti élet vérkeringésébe és egyforma jogu és kötelességű polgáraiá teszi őket a keservesen meglakolt hazának.

Az utmutatóul kijelölt kilenc pont kezdetnek elegendő.

Mi csak a fölött nem titkolhatjuk el aggodalmunkat, hogy a keresztyén nemzeti politika intézményes biztosítása sem kellő nyíltsággal kidomborítva, sem megfelelő sorrendbe beillesztve nincs.

Remélni szeretnénk, hogy ez nem tudatos *malum omen*, hanem feltétlenül helyrehozni szándékolt technikai ügyvitelenség volt csak!

Az új kormány pénteken tesz esküt a kormányzónak

Apponyi külügyminiszter lesz?

Budapest, július 14. (Nemz. St. tel. jel.) Bethlen István ma megkezdte a kabinet megalakítására vonatkozó tárgyalásait. Legelőször Rubinek Gyulát keres'e fel, majd 11 órakor nagyatádi Szabó Istvánt, félízenkettőkor pedig Haller Istvánt látogatta meg. Közben Ferdinándy igazságügyminiszterrel is tárgyalt. Fél-egykor Bleyer Jakabbal, majd Korányi Frigyessele folytatott tárgyalásokat. Az egységes kormányzópárt körhelyiségében azt a hírt koptalták a beavatott párttagok, hogy Bethlen Istvánnak kész miniszteri listája van s meglepetéseket tartogat. A miniszterei között olyanok is helyet foglalnak, akik nem tartoznak az egységes párthoz, azonban kinevezésük esetén hajlandók a párthoz csatlakozni. Küönös tartózkodással fogadják a pártok azt a hírt, hogy Bethlen a belügyminiszteri tárcát pártönkivüli politikussal akarja betölteni.

Külügyminiszternek Bethlen István gróf Apponyi Albertet kérte fel, aki tárgyalásokba is bocsátkozott vele, s bizonyos feltételek mellett hajlandó elfogadni a külügyminiszterséget. Apponyi erre vonatkozólag a következőket jelentette ki egy újságírónak:

— Tárgyalások vannak folyamatban, de érdeemben nem nyilatkozhatom... Más verzió szerint Apponyi elfogadta a külügyminiszteri tárcát.

Ez a pártönkivüli politikus, kinek neve a belügyminiszteri tárcánál forgalomba került, Tóth János, volt képviselőházi elnök, Apponyi Albert híve. — A kisgazdapárt tartózkodással fogadja Tóth János jelöltségét, mert a maga részéről szerette volna betölteni a belügyminiszteri széket. Igazságügyminiszternek Bethlen Wolff Károlyt, az udvarnagyi bíróság elnökét óhajtja megnyerni. Földmívelésügyi miniszter Rubinek Gyula, közlelemzési miniszter nagyatádi Szabó István, kultuszminiszter Haller István lesz. A kereskedelmi miniszternek Kenéz Bélát emlegetik. Ha ő elvállalja a kereskedelmi tárcát, Lipták Pál megmarad államtitkárnak. Bethlen gróf a pénzügyminiszteri tárcára Korányi Frigyessele folytat tárgyalásokat, de emlegetik Urbanovics Zoltánt is. Bethlen még a mai nap folyamán, legkésőbb csütörtökön megalakítja a kabinetjét s pénteken leteszik az esküt a kormányzó kezébe az új kormány tagjai. Szombatra már összehívják a nemzetgyűlést, amikor is az új kormány be fog mutatkozni.

Hadügyminiszter Hegedüs Pál tábornok, a debreceni körletparancsnok lesz, míg államtitkárává Sréter István ezredes nevezik ki.

Apponyi Albert külügyminiszterségét osztatlan örömmel fogadnák mert őt a külföldön is szívesen fogadnák s emelné a kormány tekintélyét.

A városi közgyűlés

Márk Endre polgármestert nyugdíjazták

Debrecen város törvényhatósága szerdán délelőtt tartotta rendes közgyűlését Hubert Ottó kormánybiztos-főispán elnöklete alatt. A főispán 9 óra után nyitotta meg a közgyűlést alig 50 bizottsági tag jelenlétében a következő beszéddel:

Főispáni megnyitó

Mélyen Tiszelt Törvényhatósági Bizottság! A legutóbb tartott rendkívüli közgyűlés óta történt politikai események közül Törvényhatóságunkat ezek egyike oly közelről érinti, hogy lehetetlennek tartom, miszerint arról az illetébejtől nagyobb és értékelőbb színvonalon álló nyilvánosság előtt meg ne emlékezzem.

Ez a politikai esemény a nemzetgyűlési képviselők választása.

Tíz évvel ezelőtt választották utóljára alkotmányos uton az akkor még egész Magyarország parlamentjét. Az azóta lefoyi borzalmas háboru, a destruktív elemek által évtizedes aknamunka úján elkészített ugynevezett forradalom, az ezt követő söpredék-diktatura, az ennek nyomába jött oláh megszállás megakadályozták, hogy az ország polgárai politikai véleményüket ezavazatuk leadásával nyilváníthassák.

Az alkotmányos idők helyreállta óta csak most szólalhatott meg Csonkamagyarország választó polgársága, az idők követelményeinek megfelelő módon igen messzemenő köre kiterjesztett választójog alapján.

Örömmel állapítom meg és meg kell állapítani minden tárgyilagosan gondolkodónak, hogy Debrecen város polgárai a választások

alkalmával jogaikat oly méltósággal s a pártok egymás iránt oly tisztelettel, nézeteik nyilvánításában annyi kölcsönös megbecsüléssel és mérséklettel gyakorolták, hogy a debreceni választás, bátran merem kimondani, példányképpül szolgálhat minden időben és minden helyen a választójog gyakorlásának.

Azok a nemzetgyűlési tagok pedig, akik Törvényhatóságunk választó közönsége többségének bizalmából városunkat a Nemzetgyűlésen képviselni szerencsések lehetnek, egyéni kiválóságuknál fogva is tudják azt, hogy ők nemcsak egy párt érdekeit, hanem Csonkamagyarországnak követelményei mellett legfőbb képen Debrecen városát, továbbá párt és osztálykülönbség nélkül, a város minden polgáranak érdekeit képviselik. Hogy ez így van és így kell lennie, ezért én, míg e helyen ülök, az erkölcsi felelősséget készséggel vállalom.

Mélyen tiszelt Törv. Hat. Bizottság! Nehéz idöket élünk. Nincs kizárva, hogy a sors még nehezebb idöket mér ránk. Ezért kérem önöket, hogy azt a bölcs mérsékletet és higgadtságot, amelyet a választók nagy tömege a képviselőválasztásoknál tanusított, tartsák meg itt is ebben a teremben, amely már látott történelmi nagy idöket s bizonyára fog még látni ezután is. Isten áldását kérem működésünkre, s a midőn üdvözlöm a megjelenteket, Debrecen város 1920 évi 3-ik rendes közgyűlését megnyitom.

A zajos tapssal fogadott elnöki megnyitó után áttértek a tárgysorozatra.

Tárgysorozat

Tudomásul vették a polgármester havi jelentését március és április hónapokról, majd Suháda Béla indítványozta, hogy a közgyű-

léceket délután tartásuk. — A főispán és tanács megfontolás tárgyává teszi a kérelmet. Tudomásul vették, hogy a belügyi kormány jóváhagyta a vigalmi adóról és a telekértékdóról szóló szabályrendeleteket és kimondták, hogy ez év január 1-től életbeléptetik.

Javasolta a tanács, hogy a Simonfy-u. 2. sz. bérházat ne adják el, mert központi fekvésénél fogva alkalmas hivatalok elhelyezésére.

— Ezt előbb is meggondolhatta volna a tanács. Nem kellett volna költségeket csinálni — szölt közbe Gál Ferenc.

— Hat millióért odaadtuk volna, — felelte a t. főügyész.

Az állatösszeírásokkal kapcsolatban a város feliratban kérte az állatok tulajdonjogának igazoltatását, mire azonban a felirat elintézésre került, elkésett a dolog és a kormány nem rendelte el az igazoltatást. Tudomásul vették, miután a katonai lövészgátlaknál ugyis igazolni kell a tulajdonjogot.

Elfogadták a fogadó, vendéglő, kávéház és kávéház ipargyakorlásáról szóló szabályrendeletet a kereskedelemügyi miniszter által javasolt módosításokkal. A közgyűlés által kihirdetett szabályrendelet 30 nap múlva életbelép.

Sopron feliratát, hogy a filmgyártás államosítások, támogatják, ugyisintén Kecskemét feliratát is, melyben a lakásrendelet módosítását kéri, azonban a lakásbéremelési tilalom eltörlése nélkül, Kecskemét a jelenlegi béremelésnél magasabb százaléku emelést kíván, ugyisintén több jogot akar biztosítani a tulajdonosnak lakójával szemben.

Az elhalálozás folytán megüresedett közgazgatási bizottsági tagságra Rickl Antalt választották meg.

Jóváhagyták a Fűvészkert-u. 5 és 7, Kut-u. 40 és 36., Vendég-u. 4., Nyil-u. 81., Homok-u. 30 sz. házastelkek eladását, ellenben több ingatlanra új árverést tűztek ki, miután magasabb utóajánlatok érkeztek azokra.

Megszavazták a városi alkalmazottak részére a 35 százalékos pótlékot, még pedig úgy, hogy augusztus 1-re meg is kapják. Nehogy felebbezéssel támadhassa meg valaki a határozatot és a kifizetést ez a körülmény megakadályozza, kimondták, hogy a határozat csak birtokon kívül támadható meg felebbezéssel.

Gyarmathy István javaslatára a vágatási díjak, kényszervágások és hivatalos órán kívül eszközölt vágások díjait a tanácsai előterjesztéssel szemben csak ötszörösré emelték.

Hozzászólás nélkül elfogadták a tanács javaslatát, hogy a lakáshivatal által a kegyesrendi házban elfoglalt helyiségek bérét csak a városi uralom utáni időről téríti meg. (Hát a kommun alatti időről a nagyharang fizet? Mindenesetre meg kell állapítani itt a felelősséget).

Felemelték a kéményseprési díjat. A városi szőlőtelep munkálatási költségeire 60,000 K póthitelt szavaztak meg, viszont a tervezett nagyobb szőlőtelep létesítését Ekl József, dr. Tervej Tamás és Balogh István felszólalásai után nem fogadták el, mert nem engedhetik meg, hogy a város ily bizonytalan vállalkozásba belemenjen. A betétszerkesztési helyszíni munkák költségeire 27,000 K póthitelt engedélyeztek. Balogh István indítványára kimondta a közgyűlés, hogy a törvényhatósági utak helyreállítási munkái előtt a rozoga hidakat soronkívül állíttatják helyre, mert a cséplőgépeket nem lehet keresztülvontatni veszedelem nélkül, már pedig a jövő hónapban meg kell kezdeni a cséplést.

Megszavazták a világitási vállalat tisztviselőinek a jutalékot. A város 100 korona tagsági díjjal tagja maradt további 5 évre a gyáriparosok országos szövetségének. A külföldi magyarok világszövetségébe 5000 koronával alapítóként lép be a város. Elhatározták a városi tejjgazdaság felosztását augusztus végével, de öhajtsásként fejezi ki a város, hogy a bérlet tehenet tartson és a közintézmények részére napi 100—150 liter tejet biztosítson. A repülő állomás részére való terület átengedése és a halastavi építkezési anyagok átadására vonatkozó javaslatok elfogadása után jóváhagyták a szovái birtok árverésének eredményét.

Több kisebb ügy elintézése után az elnöklő főispán 10 percre felfüggesztette az ülést, majd folytatták a tárgysorozat letergyalását.

Szünet után

Megemmisítették a néptanács és proletárdiktatura alatt a direktórium által hozott határozatokat, visszaállították 1919. január 1-től a fakompetenciát. Balogh István javasolta, hogy a fellebbezést október 1-ig adják ki.

Tudomásul vették a tisztviselők és alkalmazottaknak a forradalommal és kommünnel kapcsolatos viselkedésére vonatkozólag az igazoló bizottság jelentését és az iratokat a főispánhoz tették át további intézkedések végett.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a községi takarékpénztárt a debreceni hitelbanktól teljesen függetlenül fölláttja, az ott jegyzett 500,000 K összegű 200 koronás részvényeit 280 koronáért, 4000 darab részvényre fennálló opcióját 50,000 koronáért eladja a pénzügyi központnak.

Kimondta a közgyűlés a közellátási hivatal és tanács felszámolását augusztus 1-ére. A felszámoló bizottság tagjai lettek ifju Schwartz Vilmos és Serly Gusztáv, a Baross-szövetség részéről Németh Aladár. A felszámolást október 30-ig kell befejezni. Egyben utasították a tanácsot, hogy a felállítani rendelt szociális ügyosztály vegye át a közellátás ügyét is.

Kimondta a közgyűlés, hogy a polgári étkezőt minden felszerelésével együtt méltányos áron átengedi a köztisztviselők közétkezőjé részére, de ha nem vennék át, úgy elárverezteti. A közgyűlés 50,000 koronát jegyezt a „Debrecen és Vidéke mezőgazdasági hitelszövetkezet” részjegyeire.

Több kisebb ügy elintézése után biztosították a városi alkalmazottak részére a jövő aratásig a liszt szükségletet.

Márk Endre visszavonulása

Több, lényegtelen, nagyrészt személyi ügy elintézése után tárgyalta Márk Endre polgármester kérelmét, aki nyugdíjazását kéri. Balogh István maradásra kéri a polgármestert, hogy legalább ez év végéig ne hagyja el állását. Márk Endre kijelentette, hogy a ciklus végéig nem marad meg, mert színi szín alatt sem akar célpontja lenni az elégtelenség elemek zugolódásainak. Nagyon elkedvetlenít az, hogy minden bajért a hatóságot okolják, holott a bajok okai az általános helyzetben keresendők. Köszöni, hogy megemlékeztek róla és oda módosítja kérelmét, hogy október végéig megmarad állásában.

Több szabadságolási, nyugdíjazási ügy elintézése, orvosi és bábaklevelek kihirdetése után a főispán dr. Kertész Endre ügyvédet tb. városi alügyészé nevezte ki és miután a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítését péntek déli 12 órára tűzte ki, a közgyűlést beakasztotta.

A spaai tanácskozások

London, július 14. (N. St. t. j.) A spaai tanácskozások még nem fejeződtek ugyan be, de közvetlenül a megszakítás előtt állanak. A tegnapi ülésen a székfoglalásnál Simon dr. külügyminiszter kijelentette, hogy a szakértők nem tudtak megállapodni. A német delegátusok nem ígérhetik, hogy azt a szénmennyiséget szállítani tudják. Simon beszéde után Delacroix kijelentette, hogy ilyen körülmények között nem lehet megállapodásra jutni, indítványt tett, hogy függeszék fel az ülést bizonytalan időre. Az ülés után Foch marsalt és Wilson tábornokot, akik néhány nappal ezelelt Londonba utaztak el, felszólították távirati uton, hogy térjenek vissza. A távirati visszahívás meglehetősen világosan bizonyítja s nem is jelenthet egyebet, mint az angol-francia csapatoknak a Ruhr vidékére való bevonulását. Ennek dacára sem adták fel a reményt, hogy a tárgyalást folytatni fogják és megállapodásra fognak jutni.

Új semleges zóna

Budapest, július 14. (Nemzeti St. tel. jel.) A sátorlajuhelyi katonai parancsnokság átiratban közölte a zempléni alispáni hivatallal, hogy a csehekkel megállapodást kötött, hogy a demarkációs vonaltól innen és túl 10 kmnyire tehát összesen 20 kmnyire csak arcképes igazolványokkal lehet közlekedni. Ez a semleges zóna hosszúságában kiterjed Zemplén, Bereg, Ung, Abauj, Gömör, Nógrád vármegyékre is.

Felhívás

Egy adott sajnálatos esetről kifolyólag felhívom a város közönségét, hogy az entente-misszió tagjaival szemben kellő tiszteletadással és személyöket illetőleg oly magatartással viseltessek, hogy az ne szolgáltatson okot személyöket védő szigorubb rendszabályok alkalmazására.

Hubert Ottó

kormánybiztos-főispán.

Betörték Hindenburghoz

Hannover, július 14. (Nemz. St. tel. tel.) Hannoverben tegnap este egy iparos külsejű fiatalember behatolt Hindenburg vezértábornagy lakásába. Míg Hindenburg szolgáláért akart csengetni, az ismeretlen rávetette magát Hindenburgra. Elkeseredett küzdelem fejlődött ki közöttük, majd látván a merénylőt, hogy Hindenburg erősebb és legyűri őt, revolvert fogott rá s elmenekült anélkül, hogy felismerték volna. A rendőrség ez ügyben megindította a nyomozást. Valószínűnek látszik, hogy az ismeretlen fiatalember egy betörőbanda tagja s Hindenburg lakását akarta kifosztani.

Keresztyén szellemet a magyar iparban és kereskedelemben!

A „Baross Szövetség” győzelme a fővárosi kamarai választásokon

Tegnap töltötték be a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöki székeit. Már a kamarai tagsági választásoknál a „Baross Szövetség” listája győzött s így előrelátható volt, hogy a tegnapi választás a multkorinak megpecsételése lesz. Egyhangulag választották meg Szűry Jánost-elnöknek, Lingel Jánost ipari elnöknek és Marton Gyulát kereskedelmi elnöknek. Mindhármán a „Baross Szövetség” hivatalos jelöltjei voltak és ezzel a választással a kamarába végérvényesen bevonul az az irányzat, amelyet a „Baross Szövetség” irt zászlajára. A kereskedelem és ipar irányításában ezen túl nem lehet helye a nemzetetlen zsidó-szabakömves irányzatnak, hanem egyedül a keresztyén nemzeti gondolat érvényesülhet, amely magában foglalja, hogy az iparban és kereskedelemben egyedül a tisztesség szabályai lehetnek mérvadók, nem pedig egy fajnak a magyar hirnevet veszélyeztető haszonleső gazdagodási vágya.

A választás eredményének kihirdetése után dr. Vita Emil tanácsnok közölte, hogy felterjeszti a választás eredményét a kereskedelmi miniszterhez jóváhagyás végett. A jóváhagyás megtörténte után teljes ülést hív össze, amelyen az újonnan megválasztottakat beiktatják.

A választási gyűlés után ötvenkét kamarai tag aláírásával indítványt nyújtottak át az elnöknek, amelyben a kamara tisedésben levő főtitkári székeknek meghívás utján való betöltését kérték. Meghívásra előterjesztették Szávay Gyulát, a magyarországi kamarák központi irodájának igazgatóját, egyben a „Baross Szövetség” igazgatóját.

Este a „Baross Szövetség” a Geitert-szálloda nagytermében társasvacsorát rendezett a kamarai választásokon aratott győzelme alkalmából. A társasvacsorán, melyen több százan vettek részt, megjelentek Rubinek Gyula, Béndrd Ágoston, nagyatádi Szabó István, sokorópátkai Szabó István miniszterek, Patacsy Dénes, Bartha Andor államtitkárok, Sipőcz Jenő dr. Budapest kormánybiztosa, Bódy Tivadar Budapest polgármestere, Ereky Károly v. miniszter, Wolff Károly és Biber Gyula a Keresztyén Liga elnökei, Kenéz Béla, Eörfy Imre, Hir György, Muszti Béla, Tasi Béla, Mitotay István nemzetgyűlési képviselők, valamint a keresztyén társadalmi egyesületek képviselői. Az elhangzott beszédekben lelkesen ünnepezték a keresztyén nemzeti eszme diadalát a kereskedelem és ipar terén, ami a keresztyén Magyarország megteremtésében oly nagyjelentőségű tényező lesz.

HIREK

Van-e elvámolni valója,

mielőtt jól „megérdemelt” nyugdíjnak élvezetbe lép kedves polgármester ur? Van-e valami számadása lelkiismeretével, mielőtt a kétszere sen beszámított 6 esztendő „fáradságnak” gyümölcseit indul felhasználni? Tegye szívére a kezét és vessen számot magával és... szótaltassa meg, — ha van — a jobbik énjét Feleljen az Úr Isten előtt: mit tett a gondjaira bízott sok-sok ezer ember anyagi és erkölcsi jólétéért, mit tett az éhezők ellátásáért, a ruhátlanok felruházásáért, a hajléktalanok fődél alá juttatásáért, az érdemesek jutalmazásáért, az érdemtelenekek és büntösek ostromozásáért? Mit tett a város vagyonának, jóhírnevének megőrzéséért, mit tett azok gyarapításáért? ... Nos, legyen őszinte a bucsuzás percében s vallja be magának is, meg a város közönségének is, hogy semmit, de semmit, csak egyesegyedül aláírt, meg mosolygott és hajladozott. Ezért nyög a város az anyagi terhek sulya alatt, ezért megy dombra a derék elődök sok szerzeménye s ezért eszik, rágják a tetvek a nemes hajduváros ősi becsülettel felrakott alapjait. Ezért, kedves polgármester ur! S ezért vegyül páholyestvéreinek ünneplésre hajló örömebe öröm s ezért van a nekünk jutott örömben mégis némi öröm, mikor menni látjuk. Csak menjen, polgármester ur! Ne nézzen hátra mosolyogva, mert a mi ajkunkon a csalódás fájdalma viaskodik s alig tudjuk türtőztetni magunkat, hogy kemény szavakra ne fakadjunk. Csak menjen Isten hírével, aki végtelenül irgalmas és megbocsát Önnek! ... A „fáradság gal” szerzett évi 16 ezer korona nyugdíjat azonban az igazság jegyében adja oda 16 családos, rongyos napiétijának véglegesítésére, hogy kevesebb legyen lelkeinek terhe... Mert bizony sok az Ön elvámolni valója, kedves polgármester ur...

— **Személyi hír.** Lapunk főszerkesztője: dr Komlóssy Imre az Országos Papirelosztó Bizottság ülésére a fővárosba utazott. Távollétében a lap szerkesztéséért dr Zádor Károly felelős.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A tiszavidéki ágost. hitv. ev. egyházmegye folyó évi július 15 én Debrecenben a Miklós-utcai evang. templomban délelőtti 10 órai kezdettel közgyűlést tart.

— **Uj spanyol követ.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kormányzó vicomte de Gracia-Real budapesti spanyol kir. követnek a működési engedélyt megadta.

— **A Petőfi dalkör új tisztikara és választmánya** e hó 13 án tartotta első ülését dr Hódy Béla elnökelete alatt. A választmány karmesternek ismét Pálfi Lajost választotta meg, ki már háboru előtt is igazi szakudással véggezte a hazafias dalkör vezetését. Iklódy János alelnök bejelentette, hogy már 38 kiváló hangu tagja van a dalkörnek s a darabok betanulása a legszebb eredménnyel folyik. A választmány megalakította a mulatságrendező bizottságot. Az ülés végeztével a mulatságrendező bizottság tárgyalta le az augusztus 1-én a Bika szálloda dísztermében tartandó dal, zene, szavalat, tombola s tánccal egybekötött reggelig tartandó estély rendezését. A belépti díjat a mai viszonyokhoz mérten 20 koronában állapították meg személyenként.

— **A népbiztosok bűnpöre.** Mint Budapestről értesülünk, a népbiztosok bűnpöreinek mai tárgyalásán Ágoston Péter volt belügyi népbiztos kihallgatása következett, aki vallomásaiban sokkal magasabb szempontokkal igyekezett magatartását tisztázni, mint vádlott társai. Beszélt a társadalomról, a politikáról, sőt a zsidó-kérdésről is nagyon érdekes kijelentéseket tett. Az ő és vádlott társainak helyzete helyzet-tragédia, — mondotta — mert ők, ha a bolsevizmus tovább tartott volna, akkor is vádlottak lettek volna. A keresztyének és a zsidók között már mutatkoztak az ellentétek, s aki ezt nyíltan megmondotta, az Ágoston Péter volt. A zsidók mint külön faj kezdtek szervezkedni. — Ágoston Péter az egész délelőtti kibeszélte, úgy hogy kihallgatását még holnap is folytatják.

— **A Stromfeld-pör tárgyalása.** Budapestről jelentik, hogy a Stromfeld-per tárgyalását ma délelőtti folytatják. Legelőször Pratensberger nyugalmazott századost hallgatták ki. Kihallgatása közben az elnök zárt tárgyalást rendelt el. A zárt tárgyalás után Lovdász Károly írói hallgatták ki. A tárgyalást folytatják.

— **A Földhitelbank és a francia tőke.** Mint Budapestről jelentik, a Magyar Földhitelbank Rt. vezérigazgatója dr Paupera Ferenc, a napokban Párisba utazik, ahol tárgyalásokat fog folytatni egy francia bankcsoporttal, amely a Földhitel-banknál kíván érdekeltséget szerezni. A francia csoportnak, a Pesti Hazai Elő Takarékpénztárral régebbi időből való összeköttetése és ennek a tranzakciónak a lehetősége még Walder Gyula párisi tartózkodása idején merült fel. A francia tőkére főleg azért van szüksége a Földhitelbanknak, hogy megszállott területen levő vállalatai könnyebben mozoghassanak. A Földhitelbanknak Jugoszláviában, Romániában és a Felvidéken vannak érdekeltségei. A Felvidéken van a banknak egyik legnagyobb kiterjedésű érdekeltsége, a poroszka uradalom. Amennyiben a franciákkal sikerül megállapodni Paupera Ferencnek, úgy a Földhitelbank ismét felemeli jelenlegi 30 milliós alaptőkéjét.

— **Pályázat tisztképző iskolába.** A magyar kir. Honvédelmi miniszter ur a magyar kir. kat. reáliskolában és a Ludovika akadémiában az 1920—1921. tanév kezdetén betöltendő teljesen díjmentes államköltséges és fizetési helyekre pályázatot hirdet. Az erre vonatkozó közelebbi részleteket az érdeklődők minden katonai parancsnokságtól megtudhatják. A felvételi elnyerésére vonatkozó kérvényeknek legkésőbb folyó hó 31-ig a debreceni katonai körletparancsnoksághoz beérkezniök kell.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Isten akarataiban való feltétlen megnyugulásban megilletődött szíjvel tudatjuk, hogy özv. polgár Bakó Istvánné szül. Eleréti Szikszay Sára szerető édes anyánk, nagyanya, testvér, rokon 79. életévében, özvegyiségének 32. évében rövid, súlyos szenvedés után a boldog feltámadás biztos reményében f. hó 14-én jobblétre szerderült. Kedvestünk földi részei f. hó 16-án délután 3 órakor Budai Ezsaiás-utca 17. számú házunktól a ref. vallás szerint a Kossuth-utcai ref. templomban tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőben fognak elhantoltatni. Végtesztességétélre közeli és távoli rokonainkat, barátainkat, jó ismerősinket meghívjuk. Béke vele! Debrecen, 1920 jul. 14. A közeli és távoli rokonok nevében is fia: Bakó Péter, István, András. — A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat Kossuth-utca 8. szám rendezi.

— **Pénzhamisító banda Kaposvárról.** Kaposvárról jelentik, hogy ott egy nagy pénzhamisító bandát tartóztattak le, amelynek vezetői Batti Silvio és Vandsura Ferdinánd

A banda lebélyegezetlen pénzt vásárolt össze s hamis bankóval fizetelt. Érdekessége, hogy a rendőrség még ugyanaznap folyamán újabb feljelentést kapott, egy harmadik pénzhamisító társaság működéséről is. A rendőrség megkezdte ebben az ügyben is a nyomozást.

— **Feihívás!** A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete szerint a hadapród jelöltek tekintet nélkül rendfokozatukra, szemlebizottság elé állítandók. A katonai és illetőségi ügyosztály ezen rendelet alapján felhívja az 1898. 1897, 1896 és 1895 évben született hadapród jelölteket, hogy szemlebizottság elé állítás végett a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városház félemelet 14. sz. szoba) haladéktalanul jelentkezzenek.

— **Rendőri hírek. Életunt aggastyán.** Klein Farkas 94 éves, Zsák-utca 5. sz. alatti lakos, lakásán felakasztotta magát, mire észrevették meghalt. Tettének oka ismeretlen. — **Ekszer lopás.** Glick Hermann Simonfy-utca 32. sz. alatti lakos lakásából 2 darab brillians gyűrűt 25 ezer korona értékben ellopott egy Oldh György nevű egyén, akit a rendőrség, miután tettét beismerte, letartóztatott.

— **Rózsám gyere** már... új, Nem én lettem hülsen hozzád... régi gyönyörű szép dalok ének és zongorára kaphatók Antalfynál Szent-Anna-u. 13. Telefon 612.

— **Dr Korpássy D. László orvos belbetegeknek** Teleki-u. 5. sz. alatti rendelőjében délelőtti 8—10 ig, délután 2—4-ig rendel.

Pezsogós üveget vesz a Török pezsogógyár.

KIS HIREK

Eugénia excsászárnét, a száműzött, lemosolygott, cézári büszkeségű asszonyt a spanyol király rendeletére uralkodókat megillető végtisztességgel fogják eltemetni Madridban. Egy nyugtalan, zaklatot élete végére tesznek ünneplés formában pompázó pontot.

Az operett-színházak zenészei évi 46—60 ezer korona átlagos fizetést követelnek, ami másfél-két millió koronával terhelné meg a színházak budgetjét. A szinigazgatók nem teljesítik a követelést, s inkább zongorával akarják játszani az operetteket... Csak legyen, akinek az is jó lesz!

Románia szokott módján erőszakoskodik Erdélyben. Most törvényjavaslatot készített a célból, hogy a magyar tőkét szigorú kényszerintézkedésekkel kiszorítsa Erdélyből. Megteheti. Tehet mindent, — az erdélyi magyar szíveket és lelkeket úgy sem tudja elvenni tőlünk.

Vladivosztokból, Szibériából megérkezett az első nagyobb hadifogoly szállítmány az inotai táborba. Három napi egészségügyi zúrlat után hazaküldik a sokat szenvedett hadifoglyokat.

Dechanell utódja — Foch lesz?

Páris, július 13. (Nemzeti St. tel. jel.) A „Daily Express” azt írja, hogy ha Dachanell elnök lemond, Foch tábornok lesz az utódja a köztársaság elnöki székében. A Temps megállapítja, hogy Deschanell elnök egészségi állapota jelentősen javult.

Garázdálkodnak a csehek

Sátoraljaújhely, július 14. (N. St. t. j.) A csehek által megszállva tartott Zemplén, Ung, és Bereg magyar lakossága rendkívül erélyesen száll szembe a csehek erőszakos rekvirálásával. Várpalotán két cseh katona, Leányfaluban egy, Munkácson három cseh katona tünt el. A cseh katonai parancsnokság nagyszabású vizsgálatot rendelt el.

Fiume annexiója

Szeged, július 13. (Nemz. St. tel. jel.) Ideérkezett jelentés szerint az olasz kormány elhatározta, hogy a londoni szerződés alapján végrehajlja Fiume annexióját. Olaszország nem fog tárgyalni Jugoszláviával, hanem végrehajlja a londoni szerződést és megszállja Fiumét.

Színház

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése.

* **Farsang tündérs** ujdonság Tisza Karola felléptével holnap kerül színre. A népszerű primadonna ezuttal először játsza a brilláns szerepet.

* **Gretchen** pirosszínlapos bohózat kerül először színre.

* **Fenevadak** olasz attrakció, nagy orosz-lán jelenetekkel. Egy amerikai viharos nász története 4 felvonásban. A főszerepben: Gina Montes, Bemutatja ma, csütörtökön az Uránia.

* **Ravengár IV.** befejezőrész. A rejtelmek megoldása kalandor történet 6 felvonásban. Bemutatja az Apolló.

SPORT

Kerületi bajnokság elődöntő mérkőzése. Kisvárdai SE Debr. Vasutas SC szombaton délután 3 órakor találkozik a KASE úgöteléri pályáján a két csapat, hogy a kerületi bajnokság sorsát eldöntsék. A kisvárdai SE megnyerte a vidéki alkerület bajnokságát s most a Vasutas S Clubbal méri össze erejét. A mérkőzés győztese a következő héten a DTE csapatával, — mint erővesztővel — fog játszani.

A Vasutas S. Club és a DMTK a következő kombinált csapattal fog a FTC ellen vasárnap kiállni. Cusler — Bertók Glatz — Megyery Polanszky Szolárszky, — Szotyori, Mertin, Móra, Német, Polanszky II.

Törvénykezés

§ Régalmozó vasuti fékező. Csontó Lajos vasuti fékező még ez év januárjában dr. Gál Zoltán ügyvédi irodájában egy adás véleli ügy alkalmával megrágalmozta dr. Révész ügyvédet. A kir. járásbírósa ma tárgyalta az ügyet és Csontó Lajost büntőnek mondta ki régalmozás miatt és öt 200 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

§ Becsületsértő lómészáros. Jakab Gyula lómészáros ez év január havában becsületsértő kifejezésekkel illette Beregszászi Károly debreceni lakost. A kir. járásbírósa a tanuvallomás során megállapította Jakab bűnösségét és öt becsületsértés miatt 400 korona pénzbüntetésre és 150 korona ügyvédi költség megtérítésére ítélte el.

KÖZGAZDASÁG

A vármegyei vetésjelentés. A legutóbbi csapadékos időjárás a szokottnál korai aratást a normális időre vetette vissza és sokat használt. Az aratási és cséplési szerződéseket a gazdák minden zavar nélkül kötötték meg a helybeli munkásokkal. Az őszi kalászosok aratása folyamatban van s már most megállapítható, hogy a terméseredmények közepesen aluliak lesznek, a vetések ritkák, gazosak, a szalma alacsony. Az oláh meg szállás kinszenvedése és a múlt évi őszi sok eső miatt a normális évek vetésterületéhez képest csak 25 %-ban vetett őszi kenyérmagvakból sok gazdaságban még annyi sem fog teremni, amennyi a jövő őszi vetésre és gazdasági szükségletére elegendő volna. A vármegyei termés átlag holdanként búzából 4,2, rozsból 4,1 métermázsra lesz.

A tavaszi árpa és zab jól fejlődik, jó termést ígér. A tengeri jól áll, magas növést, haragos zöld levélzetet ad. Jó termést ígér. A burgonya jól fejlődött, a korai fajták piacra is kerültek. Tégláson holdanként 4,2 mm. volt. s azt Budapestre ad Téglás, mázsánként 600—700 koronáért vették meg. Répa és szilva takarmány jól fejlődnek. A lóhere és lucerna eredménye közepes, a búkköny jó hozamot ígér. A rétek hozama gyöngye. A legelők felujultak. A kajszinbarsck, cseresznye, meggy jó termést adott, az alma, lörte és dió bőséges, a szilvából gyenge termés ígérkezik. A szőlőben a terméskilátás közepes, mert a szőlőmoly és peronospora számottevő károkat okozott. A borárak tetemesen estek. A földművelésügyi miniszter az aratáshoz 32820 hectoliter-fok szeszt s a csépléshez egy vagon benzint utalt ki.

Jégkarak a megyében. A debreceni gazdasági felügyelőséghez csak mára érkeztek be a hétfői jégész okozta kárjelentések. Ezek szerint az *elepi* határban óriási mértékű károkat okozott a jég, a 6—7 q termést ígérő táblák alig fognak 1—2 q-át adni. A tengeri fellaskázva, derékban kettétörve, mint száraz kő mered az égne. A dohánylevél valóságos szita. *Mikepércsen* a jégkár alig számbavehető, ellenben *Óndódon* és *Tután* már mintegy 5000 holdnyi terület reményeit döntötte halomra. Általában megállapítható, hogy a tavaszi kalászosokban 15—20 százalékos, a kapásnövényekben 10 százalékos, a még le nem aratott őszi vetésekben szintén 15—20 százalékos volt el.

Ipartestületi elnök választás

A f. hó 18-án tartandó elnökválasztás ügye nagyban foglalkoztatja városunk iparoságát, mert az iparosok ügyei részben az ipartörvény revíziója által, részben pedig az iparos osztály ügy gazdasági, mint politikai erejének kifejlesztése szempontjából olyan egyént kíván, aki mindezeket teljesíteni és az iparoság életében vezető szerepet vinni hivatva van. Ilyenek ismertük fel Bisothka István építész jelöltünket, aki ha eddig nem is avatkozott az iparosok ügyeibe, de teljes hozzáértéssel, ráter-

mettséggel rendelkezik és szíven viseli az iparosok minden ügyét, baját.

Felhívjuk iparostársainkat, hogy a közgyűlésen és a választásnál Bisothka István mellé csoportosuljanak.

Jelöltünk a ma délutáni előljárásági ülésen meg fog jelenni és céljait ismertetni fogja. miért is kérjük az előljárásági tagurakat, hogy arra okvetlen valamennyien megjelenni sziveskedjenek.

A választást intéző bizottság.

APOLLO	URANIA
Csütörtök—Vasárnap 4 nap Ravengár IV. Befejező rész: Rejtelmek megoldása. Kalendár történet 6 felvonásban. Előadások 5, 7 és 9-kor.	Csütörtök—Vasárnap 4 nap. Olasz attrakció Fenevadak Egy amerikai viharos nász története 4 felvonásban. A főszerepben Gina Montes. Előadások 7 és 9-kor

Földhaszonbérleti hirdetmény

A nagyváradi lat. szert. káptalan tulajdonát képező Csökmő község (Bihar vármegye, Berettyóújfalui járás) határában fekvő kb. 1778 kat. hold kiterjedésű „Kórossziget” elnevezésű mezőgazdasági birtoka 1920. október 1-től kezdődő 12 évre haszonbérbe adatik.

A legalább 20 százalék bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok a nagyváradi lat. szert. káptalani uradalom főtiszt hivatálához (Darusziget, u. p. Kótpusztá, Biharmegye) 1920 augusztus 15-ig beadandók.

A részletes haszonbérleti feltételek ugyanott beszerezhetők.

Darusziget, 1920 július 10.

Ringelhann Lajos
uradalmi főtiszt.

A. 43—920. számh.

Versenyárgyalási hirdetmény

A debreceni m. kir. Bábaképző intézet kijavításához szükséges kömüves, ács, burkoló, asztalos, szobafestő, berendezési tárgyak és különféle munkák biztosítása céljából a folyó év **július hó 27-én, délelőtt 10 óra-kor** a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

Felhívom vállalkozni kívánókat, hogy ajánlataikat a fentemlített hivatalhoz címezve legkésőbb a tárgyalás napjának d. e. 10 órájáig nyújtsák be. A későbbben érkező ajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatok öt pecséttel ellátott zárt borítékban adandók be. A címzés felett világosan kiírandó a munka neve, amelyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlat vissza nem vonható s az ajánlattevőt a beadás napjától számított 4 hétig kötelezi.

Ajánlatok tehetők az egyes munkanemekre külön-külön vagy az egész munkára együtt is. Mind az ajánlat, mind mellékletei szabályszerűen bélyegzendők és ajánlattevő által aláírandók.

Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5 százalékanak megfelelő bánatpénz mellékelendő, készpénzben vagy értékpapírban. A bánatpénz az állampénztárba is letehető, mely utóbbi esetben a vonatkozó adóhivatali nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Egyebekben a közmunkáknál szokásos általános és részletes ajánlati feltételek kötelezők.

Az ajánlati költségvetés az államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekinthető.

Debreczen, 1920. évi július hó 14-én.

M. kir. államépítészeti hivatal:

Puskás Kálmán
hivatalfőnök.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Debreczeni Háztulajdonosok Egyesülete felkéri azon háztulajdonosokat, akik házaikat eladni, továbbá azokat, akik házat venni szándékoznak hogy nyilvántartásban vételi végett jelentkezhetnek a Háztulajdonosok Egyesületénél Gazdák Bankja ingatlanforgalmi osztályánál, Kossuth-utca 17. sz. Ugyanott jelentkezzenek azon egyesületi tagok, akik bármilyen ügyben felvilágosítást vagy tanácsot kívánnak nyerni, továbbá azok, akik az Egyesületbe magukat tagokul felvétetni óhajtják.

Bélyeggyűjtemény és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
telefon: 1365.

Koros Sándor
Irtó-szabó üzletében Piac-u. 60.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Katonai egyenruhák
Polgári öltönyök

mérték után vagy készen fordítások átalakítások legolcsóbban és csinosan készülnek

PISKOLTY PÉTER

polgári és katonai szabó üzletében,
KOSSUTH-UTCA 58. SZÁM.

KISS FERENCZ női szabó
Piac-u. 56.

Izléses munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat. Tanítást is elfogad volt Molnár-cég szabásza.

Bércséplesi jutalék megállapítása.

A m. kir. miniszterium 5394—1920. M. E. sz. rendeletével felbatalmazta a polgármestert, hogy a folyó cséplési időnyre a bércséplesiért járó jutalékot Debreczen város területére megállapítsa.

Debreczen, 1920 július 13.

Hözélelmezési ügyosztály.

Mindennemű kalaptisztítást és alakítást elfogad

M. Nagy Mihály

kalapos mester Péterfia-u. 8. (Saját ház.)

A ref. főgimnáziummal szemben. Ugyanott állandó nagy választék kész kalapokban. —

12398—1920.

Hirdetmény

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező vajdalaposi s hozzácsatolt 905 hold és 1281 négyszögöl területű földbirtok 1920. évi október hó 1-től 1926. évi szeptember hó 30. napjáig terjedő hat évre nyilvános árverés útján bérbe fog adni.

A városháza kistanácstermében megtartandó nyilvános árverés határideje **1 évi július hó 20-ik napjának délelőtt 9 óra**ja.

A kikiáltási ár 16.600 korona.

Az árverési feltételeket a hivatalos órák alatt a városi számvevőségél bárki megtekintheti.

Debreczen, 1920. július 12-én.

A városi tanács

Ha olcsó és izléses virágcsokrot, kosarat, koszorút akar az vásároljon kizárólag
Rózsa Virágcsarnokba
Kossuth-utca 2. sz. (Városháza épület) Művirágkoszorúk viszonteladásra a legolcsóbb gyári árban.

Ha szép akar lenni? Korzó arczkremit és szappant használjon!
PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipe-re szappanok. Mindenféle piperecikkek. Kószerek, Irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CZIKKEK, krollin stb. legolcsóbban szerezhetők be a
Korzó Drogueriában Piac-utca 42.